

MUUSEUMISÕNASTIK

Säilitamine ja konserveerimine

Koostanud Jaanika Anderson, Kurmo Konsa, Grete Ots, Heige Peets, Reet Pius,
Katrín Savomägi, Sille Siidirätsep, Janika Turu, Signe Vahur ja Helen Volber

Toimetanud Sirje Toomla

Kujundanud Maarja Roosi

Kaanepilt: Georg Friedrich Schlater. Tartu Ülikooli aula 12. detsember 1852.
Litograafia, 1853 (Tartu Ülikooli kunstimuseum, KMM GR 7691).
Foto Andres Tennus.

Väljaandja: ICOM Eesti Rahvuskomitee

© ICOM Eesti Rahvuskomitee, 2021

© Muuseumiterminoloogia töörühm, 2021

ISBN 978-9916-9736-0-8 (pdf)

SAATEKS

Termin ehk oskussõna on erialast mõistet tähistav, täpselt piiritletud tähendusega sõna või sõnaühend. Oskussõna võib olenevalt valdkonnast või n-õ tavakasutuses oleva sõnana kanda endas erinevaid tähendusi. Näiteks „pööratavus“ on tänapäevase konserveerimiseetika oluline põhimõte, mille kohaselt peaksid kõik keemiliste ja füüsikaliste meetoditega tekitatud muudatused olema objektilt kergesti eemaldatavad ilma seda kahjustamata. Merenduses viitab pööratavus aga laeva mereomadusele ja võimele muuta liikumissuunda. Erialakeeles väljendatakse terminitega täpselt määratletud mõisteid ja püütakse vältida sõnade mitmetähenduslikkust ning tähenduste laialivalgumist.

„Muuseumisõnastik. Säilitamine ja konserveerimine“ on järg 2020. aastal avaldatud muuseumitööga seotud terminite kogumile „Muuseumisõnastik. Kogud ja näitused“. Sellega on pandud alus temaatilistele muuseumisõnastike sarjale. Keel muutub kogu aeg, sh areneb ka muuseumivaldkonna keel koos muuseumide endiga. Muuseumide tegevuspiirid on viimastel aastakümnetel avardunud – enam ei tegeleta pelgalt kogumise, säilitamise ja näituste korraldamisega. Lisandunud on väga erinevad kogude tõlgendamise ja vahendamisega seotud tegevused, kuid muutunud on ka muuseumide juhtimismudelid, turundus ja kommunikatsioon, säilitamisega kaasnevad tegevused ning koht kogukonnaelus ja ühiskonna kaasamises.

Ootused muuseumile on kasvanud märkimisväärselt, mistõttu on juba mitu aastat tegeletud ka muuseumi definitsiooni ümbersõnastamisega. Kõik muuseumis tehtav ei mahu enam neisse ridadesse, millest koosneb kõige levinum professionaalne definitsioon, mis on ära toodud Rahvusvahelise Muuseumide Nõukogu (ICOM) 2007. aasta põhikirjas: „Muuseum on ühiskonna ja selle arengu teenistuses üldsusele avatud alalise iseloomuga mittetulunduslik institutsioon, mis kogub, konserveerib, uurib, suhtleb ja eksponeerib inimese ja tema elukeskkonnaga seotud materiaalseid ja immateriaalseid tööendeid õppimise, uurimise ja naudingu saamise eesmärgil.“¹

---

¹ André Desvallées, François Mairesse (toimetajad); Agnes Aljas (eestikeelse väljaande peatoimetaja). *Museoloogia põhimõisted*. ICOM Eesti Rahvuskomitee, 2016.

Käesolevasse kogumikku kogutud terminite valik lähtub kasutatavuse põhimõttest: enamik neist on erialainimeste seas juba käibel, kuid vajasis täpsemat defineerimist, kuna seni ei ole olnud üheselt arusaadavad või on leidnud erinevaid tõlgendusi. Sõnastikku koostades on lähtutud ka MuISi² konserveerimise sõnastikku koondatud terminitest, et ühtlustada arusaama sõnade tähendusväljast ning mõista ja kasutada neid üheselt. Kõik sõnastikku koondatud terminid lähtuvad muuseumis tehtava säilitamis- ja konserveerimistöö spetsiifikast.

Terminite töö põhineb inimeste vabatahtlikkusel ja isiklikul huvil arendada oma eriala keelt. Sõnastiku koostamises ja samade terminite kättesaadavaks tegemises Sõnaveebis³ osalesid Eesti erinevate muuseumide töötajad. Olulist tuge terminite tööks pakkusid Eesti Keele Instituut, ICOMi Eesti Rahvuskomitee ja Muinsuskaitseamet.

Jaanika Anderson

muuseumiterminoloogia töögrupi juht
november 2021

---

² Muuseumide infosüsteem on veebipõhine keskkond muuseumikogude üle arvestuse pidamiseks, nende haldamiseks ja muuseumides leiduva informatsiooni kättesaadavaks tegemiseks nii spetsialistile kui ka kõigile teistele huvilistele.

³ Eesti Keele Instituut. Sõnaveeb (<https://sonaveeb.ee>).

BIOKAHJUSTUSED

Materjali omaduste igasugune ebasooviv muutus, mis on esile kutsutud organismide elutegevusega.

INGL
biological deterioration

DESINFITSEERIMINE

Biokahjustajate, peamiselt mikroorganismide ja putukate hävitamine mitmesuguste füüsiliste ning keemiliste meetoditega.

INGL
desinfection

DIGITAALNE SÄILITAMINE

Toimingud, mille eesmärk on tagada juurdepääs digimuseaalidele ja -koopiatele andmekandjal ettenähtud aja kestel.

INGL
digital preservation

DIGITEERIMINE

Füüsilise objekti või analoogmaterjali (kunstiteos, helisalvestis, kaart, kiri, kolmemõõtmeline objekt vms) viimine digitaalsele kujule.

SÜNONÜÜM(ID)
digimine

INGL
digitisation

DIGIMINE

vt digiteerimine

SÜNONÜÜM(ID)
digiteerimine

INGL
digitisation

DOKUMENTEERIMINE

Protsess, mille käigus fikseeritakse säilitamise seisukohast oluline informatsioon objektide ja kogude seisundi, keskkonnatingimuste, konserveerimisprotseduuride jms kohta.

INGL
documenting

DUBLEERIMINE

Kahjustunud struktuuriga eseme (terviku või osa) tugevdamine või fikseerimine uuele alusele, mis tagab kahjustunud materjalile mehaanilise tugevuse.

SÜNONÜÜM(ID)
taustamine

INGL
baking
lining
mounting

MÄRKUS
Alusmaterjalina kasutatakse näiteks paberit või kangast.

ELEKTROKEEMILINE PUHASTAMINE

Metallipinna (raud, vask) puhastamiseks kasutatav meetod, mille korral toimub elektrokeemiline reaktsioon metallide pingereas erinevatel positsioonidel olevate metallide vahel.

SÜNONÜÜM(ID)
galvaaniline puhastamine

INGL
electrochemical cleaning
galvanic cleaning

MÄRKUS
Selle meetodi puhul ei kasutata välist elektrivoolu.

ELEKTROLÜÜS

Metallipinna (raud, vask) korrosiooniproductidest puhastamise meetod, mille korral kasutatakse välist elektrivoolu.

INGL
electrolysis
electrolytic cleaning

ENNETAV KONSERVEERIMINE

Säilitustegevus, mille eesmärk on maksimaalselt aeglustada objektide vanemist keskkonnatingimuste, hoiustamise ja käsitsemise parandamise kaudu.

SÜNONÜÜM(ID)
ennetav säilitamine
passiivne säilitamine

INGL
preventive preservation
passive conservation

MÄRKUS
Ei ole soovitatav kasutada „preventiivne konserveerimine“.

ENNETAV SÄILITAMINE

vt ennetav konserveerimine

SÜNONÜÜM(ID)
ennetav konserveerimine
passiivne säilitamine

INGL
preventive preservation
passive conservation

ENNISTAMINE

vt konserveerimine

SÜNONÜÜM(ID)
konserveerimine

INGL
conservation

FOTOKEEMILINE LAGUNEMINE

Materjalide lagunemine valguskiirguse toimel põhjustatud keemiliste reaktsioonide tõttu.

INGL
photochemic degradation

F

GALVAANILINE PUHASTAMINE

vt elektrokeemiline puhastamine

SÜNONÜÜM(ID)
elektrokeemiline puhastamine

INGL
electrochemical cleaning
galvanic cleaning

G

GALVANISEERIMINE

Elektrolüüsi teel metalliga katmine.

INGL
galvanization

HOIDLA

Museaalide kestvaks säilitamiseks mõeldud ruum, hoone või seade.

INGL
storage

H

HOIUSTAMISTINGIMUSED

Tingimused, milles säilitatakse museaale.

SÜNONÜÜM(ID)
säilitamistingimused

INGL
storage conditions

IDEAALSED HOIUSTAMISTINGIMUSED

Standardites ja juhendites kehtestatud keskkonningimuste piirnormid museaalidele.

INGL
ideal storage conditions

MÄRKUS
Hoiustamisel jälgitakse temperatuuri, niiskust, valgust jt keskkonningimusi.

IMMUTAMINE

Konserveerimises kasutatav töötlusviis kahjustunud materjali struktuuri tugevdamiseks.

INGL
*saturate
impregnate*

KAHJUSTUSPROTSESS

Füüsikaline, keemiline, mehaaniline või bioloogiline protsess, mis mõjutab objektide materjali ja struktuuri.

INGL
deterioration processes

KONSERVAATOR

Vastava koolituse ja töökogemusega, kvalifitseeritud või akrediteeritud spetsialist, kes tegeleb objektide conserveerimisega.

SÜNONÜÜM(ID)
ennistaja

INGL
conservator

MÄRKUS
Vahel kasutusel liittermin „konservaator-restauraator“.

KONSERVANT

Aine esemete immutamiseks või katmiseks, millega aidatakse kaasa nende säilimisele.

INGL
preservative

KONSERVEERIMINE

Vananemisega kaasnevate protsesside aeglustamiseks ja kahjustuste kõrvaldamiseks kasutatavad füüsilised ja keemilised meetodid, millega mõjutatakse otseselt objekte.

SÜNONÜÜM(ID)
ennistamine

INGL
conservation

MÄRKUS
Konserveerimisel on erinevad sekkumisastmed, ühelt poolt ennetav säilitamine ja teisalt ennistamine ehk restaureerimine.

KONSOLIDEERIMINE

Eseme struktuuri tugevdamine, millega aidatakse kaasa selle säilimisele.

SÜNONÜÜM(ID)
tugevdamine

INGL
consolidation

KONSERVEERIMISKAVA

Kirjalik dokument, milles kirjeldatakse objekti konserveerimisprotsessi.

INGL
conservation plan

KORRASTAMINE

Säilitustoiming objektide esmaseks puhastamiseks, mis lähtub minimaalse sekkumise printsiibist.

INGL
minimal treatment
minimal conservation

KUIVPUHASTAMINE

Objekti pinnalt saaste ja määrdumise eemaldamine mehaaniliste meetoditega.

INGL
dry cleaning
surface cleaning
mechanical cleaning

MÄRKUS
Tekstiilikeemias tähendab kuivpuhastamine materjalide töötlemist orgaaniliste lahustitega.

KULTUURIPÄRAND

Mingile inimrühmale ajaloolise, teadusliku, kunstilise, sotsiaalse, tehnoloogilise vm väärtusega objektid ja sündmused, mineviku traditsioonide ja vaimsete saavutuste tulemused ning tunnistused, mida säilitatakse tulevastele põlvkondadele.

SÜNONÜÜM(ID)
pärand
kultuuriväärtus

INGL
cultural heritage

MÄRKUS
Kultuuripärandi hulka kuuluvad folklooripärand, tööstuspärand, teaduspärand jne.

KÜLMUTAMINE

Objektide temperatuuri langetamine allapoole null kraadi nende desinfitseerimiseks või seisundi stabiliseerimiseks näiteks märgumise korral.

INGL
freezing

MÄRKUS
Kiiresti vananevate materjalide korral kasutatakse madalal temperatuuril säilitamist (nt plast, värvifotod, mõned loodusteaduslikud kogud).

LIIMISTAMINE

Eseme struktuuri tugevdamine, millega aidatakse kaasa selle säilimisele.

SÜNONÜÜM(ID)
tugevdamine
konsolideerimine

INGL
sizing

MÄRKUS
Liimistamine tugevdab näiteks paberilehte ja konserveerib selle kahjulike mõjude eest

LAKIKIHI EEMALDAMINE

Objekti välisilme parandamiseks tumenenud kattekihi õhendamine või täielik eemaldamine.

INGL
varnish removal
resin removal

MASSKONSERVEERIMINE

Tehnoloogia, mis võimaldab töödelda korraga suurt hulka objekte.

INGL
mass conservation

MÄRKUS
Kasutatakse näiteks paberi neutraliseerimiseks.

MATERIAALNE KULTUUR

Inimese loodud, kasutatud ja tähenduslikuks peetud objektid, materjalid ja ruumid, mis on omased tema kultuurile või ühiskonnale.

INGL
material culture

METALLIGA KATMINE

Pinna katmine metalliga (nt kuld, hõbe, alumiinium, tina).

INGL
metal coating

MÄRKUS
Kasutatakse erinevaid meetodeid, nt metall-lehega katmine, galvaaniline katmine, metallvärviga katmine.

MIKROKLIIMA

Keskkonnatingimused piiratud ruumis.

INGL
microclimate

MONITOORING

Pidev keskkonna või objekti seisundi jälgimine hoolduse ja säilitustingimuste kavandamiseks ja korraldamiseks.

SÜNONÜÜM(ID)
seire
INGL
monitoring

MÄLESTIS

Mälestis on riigi kaitse all olev kinnis- või vallasasi, nende osa või asjade kogum, mis on seotud ajaloo oluliste protsesside, sündmuste või isikutega või millel on ajalooline, arheoloogiline, etnograafiline, linnaehituslik, arhitektuurne, kunstiline, teaduslik või muu kultuuriline väärtus, mille tõttu see on mälestiseks tunnistatud.

INGL
monument
national monument

MÄRKUS
Mälestised jagunevad ajaloo-, kunsti-, kultuuri- jm mälestisteks.

MÄRGPUHASTAMINE

Pinna puhastamine lahustitega.

INGL
wet cleaning

MÄRKUSED
Tekstiilkeemias kasutatakse märgpuhastuseks vett.

NEUTRALISEERIMINE

Materjali töötlemine aluselist ühenditega selle happelisuse vähendamiseks.

INGL
neutralization

NIISUTAMINE

Konserveerimismeetod, kus objekti mõjutatakse niiskusega deformatsioonide eemaldamiseks või struktuuri omaduste muutmiseks (nt naha pehendamiseks).

INGL
humidification treatment

MÄRKUS
Saab eristada nii suletud ja avatud kui ka aktiivseid ja passiivseid niisutusmeetodeid.

OHUPLAAN

Kirjalikult fikseeritud juhend tegutsemiseks loodusõnnetuste või avarii korral.

SÜNONÜÜM(ID)
hädaolukorra plaan

INGL
emergency plan

PAKENDAMINE

Objektide ümbristamine viisil, mis pakub neile füüsilist tuge ning kaitset keskkonnatingimuste ja juhuslike kahjustuste eest.

SÜNONÜÜM(ID)
ümbristamine

INGL
packaging

MÄRKUS
Kasutatakse näiteks karpe, ümbrikke, kilet vm.

PASSIIVNE SÄILITAMINE

vt ennetav konserveerimine

SÜNONÜÜM(ID)
ennetav konserveerimine
ennetav säilitamine

INGL
preventive preservation
passive conservation

PASSIVEERIMINE

Metallipinna keemiline töötlemine selle korrosioonikindluse suurendamiseks.

INGL
passivation

PINGUTAMINE

Lõuendi kinnitamine alusraamile.

SÜNONÜÜM(ID)
pingule tõmbamine

INGL
stretching
tighting

MÄRKUS
Kasutatakse ka mööbli konserveerimisel, nt polstri pingutamine.

PINNA PUHASTAMINE

Objekti pinnal asuva saaste ja määrdumise eemaldamine mehaaniliste meetoditega.

SÜNONÜÜM(ID)
mehaaniline puhastamine

INGL
surface cleaning
mechanical cleaning

PLEEGITAMINE

Materjali või aine heledamaks (valgemaks, värvusetuks) muutmine.

SÜNONÜÜM(ID)
valgendamine

INGL.
bleaching

MÄRKUSED
Valgendamiseks kasutatakse nii keemilisi kui ka füüsilisi (valgus) meetodeid.

PROFÜLAKTILINE KLEEBIS

Ajuliselt objekti pinnale kinnitatud kiht, et seda kaitsta ja tugevdada.

SÜNONÜÜM(ID)
kaitsekleebis

INGL
temporary facing

MÄRKUS
Kasutatakse abimaterjalina maalide ja polükroomsete objektide konserveerimisel, nt paber ja kangas.

PROFÜLAKTILINE TÖÖTLUS

Materjalide kahjustumist soodustavate tegurite ennetamine spetsiaalsete konserveerimistoimingutega.

SÜNONÜÜM(ID)
ennetav töötlus

INGL
prophylactic processing

MÄRKUS
Kasutatakse puhverdamist, profülaktilist kleebist, desinfitseerimist, töötlust lahustega jms.

PUHVERDAMINE

Aluseliste ühendite (tavaliselt kaltsiumkarbonaat) viimine materjali selle edaspidiseks kaitsmiseks happeliste ühendite kahjustava toime eest.

INGL
Buffering

MÄRKUS
Puhverdamisega tekitatakse materjalis nn aluselisuse reserv.

PÖÖRATAVUS

Konserveerimiseetika põhimõte, mille kohaselt peaksid kõik keemiliste ja füüsikaliste meetoditega tekitatud muutused olema objektilt kergesti eemaldatavad ilma seda kahjustamata.

INGL
reversibility

REGENEREERIMINE

Kasutatud materjali esialgsete omaduste taastamine.

SÜNONÜÜM(ID)
taastamine

INGL
regeneration

MÄRKUSED
Kasutatakse peamiselt maalide puhul.

REKONSTRUEERIMINE

Eseme algupärase kuju või ilme taasloomine säilinud andmete põhjal.

INGL
reconstructing

MÄRKUS
Objekti taastamine kirjelduse, joonise või mudelina.

RENOVEERIMINE

Objektide muutmise eesmärgiga parandada nende füüsilist seisundit, tagamaks tänapäevastele nõuetele vastav kasutus.

INGL
renovation

MÄRKUS
Oluline ei ole varasema oletatava seisundi taasloomine. Vrd restaureerimine.

RESTAURAATOR

vt konservaator

SÜNONÜÜM(ID)
ennistaja
konservaator

INGL
restorer
conservator

RESTAUREERIMINE

Kultuuriväärtusega objektide töötlemine, mille eesmärk on eemaldada vajaduse korral varasemad kahjustused ja taastada objekti seisund originaalilähedasel või mõnel varasemal oletataval kujul.

SÜNONÜÜM(ID)
ennistamine
aktiivne säilitamine
korrektiivne konserveerimine

INGL
restoration
active conservation
corrective conservation
remedial active conservation

MÄRKUS
Vrd renoveerimine.

RETUŠEERIMINE

Konserveeritud objektil värvikadude visuaalne ühtlustamine originaalilähedastes toonides.

SÜNONÜÜM(ID)
toneerimine
toonimine

INGL
retouching
inpainting

MÄRKUS
Kasutatakse erinevaid retušeerimise tehnikaid, näiteks *tratteggio* (triibutamine), *puntinato* (täpimine), *aquasporta* (porine vesi).

SEISUKORD

Objekti seisund säilivuse mõttes.

SÜNONÜÜM(ID)
seisund

INGL
condition

SEISUND

vt seisukord

INGL
condition

SEISUNDI KIRJELDAMINE

Objekti üldseisundi kirjeldamine visuaalse hinnangu alusel.

INGL
condition recording

SEISUNDI PASS

Museaali füüsilise seisundi detailne kirjeldus.

INGL
condition report

SEIRE

vt monitooring

SÜNONÜÜM(ID)
monitooring

INGL
condition survey
condition audit
monitoring

SIRUTAMINE

Konserveerimistöo etapp, mille käigus objekt muudetakse sirgemaks ja tasapindsemaks.

INGL
flattening

MÄRKUS
Sirutatakse erinevaid materjale, nt paber, tekstiil, nahk. Protsess koosneb sageli kolmest etapist: niisutamine, fikseerimine, kuivatamine.

STABILISEERIMINE

Säilitatava objekti keemiline töötlemine või mehaaniline toetamine, mis takistab selle edasist lagunemist.

SÜNONÜÜM(ID)
konsolideerimine
toetamine
tugevdamine

INGL
stabilization

SÄILITAJA

Töötaja, kes teostab museaalide nõuetekohast hoiustamist ja hoiustuskeskkonna (näitused, hoidlad, transport jm) seiret, kasutades selleks ennetava säilitamise põhimõtteid.

SÜNONÜÜM(ID)
säilitusspetsialist

INGL
collection care specialist
preservation curator

SÄILITAMINE

Eseme või esemete kogumi kaitsmine mitmesuguste ohtude eest, kogudes, võttes arvele, paigutades ohutuse tagamiseks hoidlasse ja vajaduse korral taastades.

Tegevus, mille eesmärk on aeglustada eseme vananemist, takistada lagunemist ja sellega kaasneva väärtuse ja tähenduse kadu.

INGL
preservation

SÄILITAMISE KAVANDAMINE

Süsteemaatiline info kogumise ja analüüsimise protsess ning säilitustegevuse tulevikku suunatud kavandamine.

INGL
preservation planning

SÄILITAMISTINGIMUSED

Keskonnatingimused, milles säilitatakse museaale.

SÜNONÜÜM(ID)
hoiustamistingimused

INGL
preservation conditions

SÄILITUSKAVA

Kirjalikult fikseeritud säilitamise juhtdokument, kus on püstitatud institutsiooni säilituseesmärgid, analüüsitud olemasolevat olukorda ja pakutud välja strateegiad eesmärkide saavutamiseks.

INGL
preservation plan
conservation plan

SÄILITUSSPETSIALIST

vt säilitaja

SÜNONÜÜM(ID)

säilitaja

INGL

collection care specialist

preservation curator

SÄRFIMINE

Serva õhendamise viis.

SÜNONÜÜM(ID)

õhendamine

INGL

paring

paring edges

MÄRKUS

Kasutatakse naha või papi töötlemisel.

TAUSTAMINE

vt dubleerimine

SÜNONÜÜM(ID)

dubleerimine

paikamine

INGL

backing

lining

mounting

TOESTAMINE

Kahjustunud struktuuriga eseme (terviku või osa) tugevdamine või fikseerimine uuele alusele, mis tagaks kahjustunud materjalile mehaanilise tugevuse.

SÜNONÜÜM(ID)

taustamine

parandamine

tugevdamine

INGL

supporting

MÄRKUS

Toestamiseks kasutatakse paberit, kangast, puitu jm materjale, pidades silmas objekti autentsuse säilimist.

T

TONEERIMINE

Konserveeritud objektil värvikadude taastamine originaalilähedastes toonides.

SÜNONÜÜM(ID)
retušeerimine
toonimine

INGL
coloring
dyeing
toning
tinting

MÄRKUS
Kasutatakse erinevatel juhtudel, nt maal, polükroomia, graafika, kips, portselan, fajanss, nahk, metall jms.

TOONIMINE

vt toneerimine

SÜNONÜÜM(ID)
retušeerimine
toneerimine

INGL
dyeing
tinting
colouring
toning

TSONEERIMINE

Objektide või kogude paigutamine hoones või hoidlas hoiustamis- ja/või säilitamistingimuste alusel.

INGL
zoning

TUGEVDAMINE

vt toestamine

SÜNONÜÜM(ID)
konsolideerimine

INGL
reinforce
consolidation

ÜLEMAALINGU EEMALDAMINE

Sekundaarsete maalikihtide eemaldamine.

INGL
removal of overpainting

ÜMBRISTAMINE

vt pakendamine

SÜNONÜÜM(ID)
pakendamine

INGL
boxing
enclosure

KASUTATUD KIRJANDUS

Desvallées, André; Mairesse, François (toimetajad); Agnes Aljas (eestikeelse väljaande peatoimetaja). *Museoloogia põhimõisted*. ICOM Eesti Rahvuskomitee, 2016.

Konsa, Kurmo. *Artefaktide säilitamine*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 2007.

Riigi Teataja. Muinsuskaitseadus. – <https://www.riigiteataja.ee/akt/119032019013?leiaKehtiv>.

Eesti õigekeelsussõnaraamat ÕS 2018. – <https://www.eki.ee/dict/qs/>.

Eesti keele seletav sõnaraamat 2009. – <https://www.eki.ee/dict/ekss/>.

